Het kon niet eens bij internet, en toch was ik verkocht

Wim Cox RA · IGAL Insider · 1 / 12

Wim Cox RA werkt sinds 2023 met AI. In twaalf afleveringen beschrijft hij wat hij ermee doet in zijn eigen praktijk, wat er misging en wat hij de machine niet laat doen. Aflevering 1: hoe het begon.

Op een avond in het voorjaar van 2023 kreeg ik een appje van een collega-accountant. Er stond een tekst in die zijn zoon had geschreven, of liever gezegd niet had geschreven. Hij had een paar sleutelwoorden ingetypt en dit kwam eruit. Verbazing aan beide kanten. Hoe kan dat. Mijn collega haalde zijn schouders op, stopte zijn telefoon weg en heeft er voor zover ik weet nooit meer aan gedacht. Ik zocht diezelfde avond de website op van ChatGPT, of Chat, zoals ik het ging noemen. Het eerste half jaar zei ik consequent Chat GTP. Dat gaat inmiddels beter, en daarmee heb ik zo ongeveer de volledige formele kwalificatie opgesomd waarmee ik deze serie schrijf.

Ik zag de mogelijkheden niet, en de implicaties al helemaal niet. Ik zag speelgoed, en daar begon ik mee.

Spelen

Het eerste wat ik deed was een artikel uit mijn krant erin plakken, met het verzoek het te herschrijven zoals een van onze landelijke tabloids dat zou doen. Het resultaat was hilarisch en, erger, volstrekt herkenbaar. Daarna hetzelfde artikel zoals een zestienjarige het zou opschrijven. Daarna zoals iemand van mijn eigen generatie het zou opschrijven, wat minder grappig was, omdat het klopte.

Ergens in die avond kwam de bruikbare gedachte bovendrijven. Als Chat op verzoek een toon kan nadoen, dan kan ik dus ook zelf aangeven welke toon ik hebben wil. Niet als grap. Voor een brief, voor een memo, voor een cliënt die iets uitgelegd moet krijgen zonder zich dom te voelen.

Leiden

Kort daarna kwam mijn vrouw thuis in oprechte stress. Zij moest van de ene dag op de andere een uitje organiseren met haar klas. Zij wist natuurlijk veel beter dan ik wat met zo'n klas uitvoerbaar was.

Ik ging naast haar zitten en typte op wat zij nodig had. Een uitje in Leiden voor een groep zestienjarige gymnasiasten, er moest een speurtocht in zitten, en het moest eindigen in het Zweetkamertje van de universiteit.

Binnen enkele seconden stond er een conceptprogramma. Zo slim als ze is had ze er binnen een minuut een paar fouten uitgehaald. Die wezen we aan, en meteen kwam er een nieuwe versie.

Het concept zelf was aardig. Wat me bijbleef was hoe gemakkelijk we verder konden. Zij wees een fout aan, ik gaf die door, er kwam een nieuwe versie. Geen gemor, geen uitleg waarom het oorspronkelijke eigenlijk best goed was. Ik heb een loopbaan lang mensen door

revisies heen geleid, en zo soepel ging dat zelden. Dat smaakte naar meer.

Het eerste echte werk

Ik had in die tijd een nieuwe cliënt, een eenmanszaak die de bv in wilde. Aardige, hardwerkende mensen. Van de fiscale en administratieve kant van zo'n omzetting wisten zij weinig.

Uit één set instructies vroeg ik twee dingen. Een uitleg van het proces, geschreven voor een lezer zonder financiële achtergrond, in eenvoudige taal, korte zinnen, niet belerend. En een stappenplan voor mijzelf.

De uitleg was goed. In het stappenplan zaten fouten. Er zaten ook een paar dingen in die ik zelf over het hoofd had gezien.

Ik hoorde in die tijd vaak dat Chat waardeloos was omdat het fouten maakte. Dat was waar. Er zaten fouten in. Die maakten mijn medewerkers vroeger ook, en daaruit heb ik nooit geconcludeerd dat medewerkers waardeloos waren. Ik controleerde hun werk, corrigeerde het en gaf het terug. Nieuw was de andere helft. Dit ding vult ook aan. Het brengt ter sprake wat er verder nog speelt. Veel daarvan weet ik heus wel, maar ik had het niet paraat op een dinsdagmiddag met drie andere dossiers open.

Dat stappenplan is sindsdien vaak aangepast, gecorrigeerd en bijgeschaafd, en ik zou zo'n omzetting nu niet meer zonder beginnen.

Vertalen, en een trucje

Vertalen was het volgende. Ik gebruikte DeepL, nog altijd een uitstekend programma en nog altijd een aanrader. Het verschil was dat Chat de context meenam en niet alleen de zin.

Engels en Duits kan ik zelf beoordelen. Japans niet, in het geheel niet. Dus bedacht ik een botte controle. Laat het Japans opstellen, haal het resultaat via DeepL terug naar het Nederlands en lees waar het misging. Daarmee haalde ik er geregeld iets uit dat niet klopte. Ik heb er bovendien meer van geleerd over de manier waarop Japanse correspondentie is opgebouwd dan ik had verwacht, en zeker meer dan een woordenboek mij ooit had opgeleverd.

Of het Japans daarmee ook goed Japans was, beleefd en passend, kon ik nog altijd niet beoordelen.

Eén project, één cliënt, één toon

Naarmate de software zich ontwikkelde kwamen er projecten. Per project een staande instructie, apart bewaard, vanzelf toegepast.

Geschoolde lezer, leest graag het hele verhaal. Kort houden, niet belerend, oplossingsgericht werken. Bij een Engelse collega luidt de instructie dat elk bericht begint met een samenvatting en de vragen helder op een rij, en dat de uitweiding pas daarna komt. Voor diezelfde man geldt op andere dagen een maximum van drie woorden. Will do, no can do, talk later.

Wie dat is mag u zelf raden.

Dat lijkt een klein gemak, en de eerste weken heb ik het daar ook voor gehouden. Ik hoefde niet bij iedere brief opnieuw uit te leggen voor wie die bestemd was en welke toon ik wilde. Op dat punt ben ik opgehouden met spelen.

Wat deze serie is

Dit is een logboek en geen visiestuk. Ik ga u niet vertellen dat AI het beroep gaat veranderen, deels omdat u dat al gelezen hebt en deels omdat ik het niet weet. Wat ik wel kan vertellen is wat ik ermee doe in mijn eigen praktijk en op eigen kosten, en waar het misging.

De komende maanden komen aan de orde: wat ik moest anonimiseren voordat ik iets durfde te uploaden, en welke werkwijze ik daarvoor uiteindelijk heb gekozen. Waarom ik van Chat naar Claude ben overgestapt, en wat een verkeerd aangehaald wetsartikel u kost. Waarom productie en controle bij mij in twee gescheiden omgevingen plaatsvinden. En tot slot de vraag wie de volgende generatie nog opleidt, als de machine het werk doet waaraan je het vak vroeger leerde.

Het is een verslag van wat één kantoorhouder heeft geleerd door het te doen.

Tijdens het voorbereiden van dit artikel meldde de machine tussendoor waar zij mee bezig was: *drafting in a sardonic Dutch tone of voice*. Ik ben door mensen die mij twintig jaar kennen minder treffend omschreven.

Wat denkt u: heeft AI mij hierbij geholpen?

Deze serie verschijnt maandelijks in IGAL Insider, het magazine van het internationale netwerk van accountants en advocaten waarvan Cox360 lid is. Van dit artikel is ook een Engelse en een Duitse versie beschikbaar, onder Publicaties op cox360.nl. W.Th.H. Cox RA, Cox360 B.V., IJmuiden.